

10

eglutē

1970
vasaris

1970 VASARIS

TURINYS

VASARIO 16	3	J. Minelga
VĖLIAVA MEDYJE	4	A. Baronas
LAISVĖS AIDAI	10	J. Minelga, F. Strolia
VILNIAUS IKŪRIMO LEGENDA	11	A. Paškevičienė
ALASKOJE	14	L. Stačiokaitė
PAKRAPŠTYK PAKAUŠI	17	J. Joga
POVANDENINIS NUOTYKIS	18	R. Šilėnaitė
LENKTYNĖS	21	R. Jotvingytė
NARVYDO KELIONĖS	22	J. Šulcas
MES VAIDINAME	25	
MŪSU KŪRYBA	26	
PUPUČIUI	30	
PAVEIKSLŲ PARODA	32	

eglutė

PIEŠINIAI

A. Sruoginienė — viršelis
A. Trinkūnas — 3, 21
J. Kiburas — 4, 6, 7, 8, 9
P. Osmolskis — 11
N. Palubinskienė — 14, 16
R. Šilėnaitė — 19, 20
L. Lipčius — 22, 24

"Eglutė": laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuvė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

"Eglutė" — "The Little Fir". Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription - \$5.00 yearly, single copy - .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

VASARIO

Jonas Minelga

Saulė kėlės —
Vėliavėlės
Dažės aukso spinduliais.
Smagūs žengiam,
Pasirengiam
Eit šviesiais tėvų keliais.

Ėjo broliai
Savanoriai
Gint nuo priešų Lietuvos.
Daug jų krito,
Kol prašvito
Laisvės rytas po kovos.

O tėvyne
Gintarine,
Žeme protėvių senų,
Tau mes augsim —
Žygin trauksim
Ten, už marių mėlynų!

VĖLIAVA MEDYJE

Aloyzas Baronas

Prie mūsų namų yra veteranų postas ir nedidelė cementu pilta aikštelė. Vakaraais mes žiūrėdavome, kaip nuleidžia vėliavą. Kai kurie veteranai dar moka truputį lietuviškai ir vienas mums pasakydavo:

— Kai užaugsit, vyrai, ir atitarnausit kariuomenėje, galėsit įstoti į mūsų postą.

Bet mes nenorėjom laukti taip ilgai! Mes jau dabar žaidėm kareiviais ir lankėm apie namus su netikrais šautuvėliais. Mamytė kartais sušukdavo:

— Ar negalit gražiai žaist! Aš negaliu žiūrėt į tuos šautuvus.

Gi mano tėtis, vieną kartą, žiūrėdamas į veteranų iškeltą vėliavą, pasišaukė mus belakstančius ir tarė:

— Norit, pasakysiu pasaką apie vėliavą.

— Nenorim.

— Bet tai tikra teisybė, tai pasakojimas ne apie vėliavą stiebe, bet medyje.

Jei tikras atsitikimas, mes sutikom pasiklausyti. Tėtis pradėjo:

— Tai buvo 1941 metų žiemą, mažam Lietuvos miestely. Aš tada buvau maždaug toks, kaip ir jūs dabar — vienuolikos metų. Lietuvą jau buvo pagrobę rusai. Mums liepė iš vadovėlių išdraskyti lapus su Lietuvos himnu ir mūsų prezidentų paveikslais. Sakė, kad tik dabar Lietuva laisva ir rusus reikia labai mylėti, nes jie mus padarė laimingais. Rusai tvirtino, kad Dievo nėra ir todėl jie žemėje padarys rojų.

Bet mes matėme, kad taip nėra. Krautuvėse visko mažėjo, mūsų tėvai skundėsi, kad nebėra prekių. Girdėjom, kaip kalbėjo, kad daug žmonių susodino į kalėjimus. Mamytė paslėpė mūsų trispalvę vėliavą, nukabino vytį nuo sienos ir padėjo į skrynią — ant dugno, po visais drabužiais. Žmonės buvo labai išsigandę.

Artėjo vasario šešioliktoji. Seniau ji būdavo iškilmingai švenčiama. Visa mokykla eidavo į bažnyčią, miestelio aikštėje būdavo iškilmės. Krautuvės pasipuošdavo gražiais lietuviškais paveikslais. Bet tą žiemą nebuvo galima švęsti. Komunistai saugojo, kad kas neiškabintų trispalvės Lietuvos vėliavos.

Netoli mūsų miestelio gyveno neturtingas ūkininkas. Jo vienas berniukas, vardu Pauliukas, mokėsi su manim šeštame skyriuje. Jo kitas brolis jau buvo septyniolikos metų ir padėjo tėvam ūkyje. Vieną dieną Pauliukas sako man:

— Niekam nesakyk, bet tu mums padėsi iškabinti Lietuvos vėliavą, jūsų gatvėje, sode. Atmeni, kaip pernai ten komunistai naktį buvo iškabinę savo vėliavą?... Išeik į lauką apie devintą valandą. Aš su broliu atnešime vėliavą. Mudu pasaugosim, o jis iškabins. Labai vėlai naktį, negerai. Devintą valandą ne labai vėlu, o žmonių gatvėse beveik nėra. Sode mūsų niekas nematys. Jei komunistai gali iškabinti savo vėliavą, tai ir mes galim!

— Anksčiau mažiau saugojo, — pasakiau aš.

— Bet mano brolis sako, kad mūsų daugiau. Rusų niekas nenori, čia mūsų žemė. Todėl neturime bijoti.

Atėjo vasario šešioliktoji. Buvo šalta. Einant, sniegas girgždėjo. Iš kaminų rūko dūmai. Visi žmonės sėdėjo namie, tik alkanos varnos krankė medžių viršūnėse. "Kaip būtų gera," galvojau, "jei Pauliukas nebūtų prašęs padėti tos vėliavos kabinti". Bet pažadėjau...

Kai tėtis su mama kalbėjosi virtuvėje, aš greit užsivilkau kailinėlius ir išėjau į gatvę. Buvo labai šalta. Šen ir ten mačiau vaikščiojančius sargybinius su šautuvais. Komunistai saugojo, kad niekas miestelyje neminėtų vasario šešioliktos.

Ne labai skubėdamas, ėjau kapų link. Į tą pusę buvo Pauliu-ko tėvų ūkis. Maniau, kad sutiksiu Pauliuką su broliu. Einant pro kapus, iš pavartės išsoko vyras.

— Sustok! Kur eini? — sušuko jis.

— Niekur.
— Ką čia neši?
— Nieko.

— Vistiek kur nors ėjai, — vis klausinėjo vyras. Pažinau, kad tai buvo miestelio batsiuovys. Jis labai gyrė rusus ir sakė, kad tuos, kurie komunistų nemėgsta, reikia mušt. Jis talkininkavo rusų policijai.

— Aš išėjau pasivaikščioti. Mokykloje mokytojas sakė, kad sveika tyrą orą pakvėpuoti.

Batsiuovys pagalvojo. Priėjo prie manęs ir liepė atsisagstyti kailinėlius. Iščiupinėjo kišenius ir, nieko neradęs, pasakė:

— Tai eik.

— Kur?

— Ten, kurėjai.

Žinojau, kad reikia eiti namo, nes jis mane seks, ir parėjau. Nors nebuvo ilgai išėjęs, tėvai manęs pasigedo.

— Kur buvai? — paklausė tėtis.

— Niekur.

— Bet gi buvai išėjęs.

— Išėjau pasivaikščioti.

— Radai kada pasivaikščioti, nušalsi nosį, — pasakė mama, ir tuo viskas pasibaigė.

Sekančią dieną visi kalbėjo, kad už kapų, kur auga trys gluosniai, kažkas iškėlė trispalvę. Sename gluosnyje ji kabojo, truputį plevėsuodama. Kiti sakė, kad matė ir kitur iškabintas vėliavas. Miestelyje nebuvo laikraščių, o komunistai tokių dalykų neskelbė, tai niekas nieko tikro ir nesužinojo.

Tą rytą mokytojas mums nieko apie tai nesakė, bet mes tarp savęs kalbėjomės. Džiaugėmės, kad iškėlė vėliavą.

Apie vienuoliką valandą į mokyklą atėjo policininkas ir dar kažkoks žmogus. Atsistojęs prieš klasę, jis iš kišenės ištraukė pilką kumštinę pirštinę ir, iškėlęs, paklausė:

— Vaikai, kieno ta pirštinė? Ar nepametėt kuris?

Aš nedrąsiai pažiūrėjau į Pauliuką. Jis truputį paraudo, bet kiti to nepastebėjo. Vyras vėl paklausė:

— Ar nežinot, kieno ta pirštinė? Štai, va, čia truputį kiaura.

Aš nukaitau. Žinojau, kad tai Pauliuco pirštinė, bet tylėjau. Ir nė vienas vaikas neprisipažino, kieno ji. Gal tikrai ir nežinojo.

— Tai nežinot kieno, — trečią kartą prabilo vyriškis, apžvelgdamas visą klasę. Mokytojas stovėjo prie apšalusio lango ir nežinojo, ką sakyti.

— Tu eisi su mumis, — staiga policininkas parodė į mane. Vaikai, nusigandę ir nustebę, žiūrėjo į mane. Labiausiai nusteбęs buvo Pauliukas.

Aš ramiai atsikėliau iš suolo. Kai išėjome iš klasės į koridorių, prisiminiau, kad einu į lauką be kailinėlių.

— Užsivilk, — pasakė policininkas.

Aš apsivilkau ir visi nuėjome į policiją. Ten vėl mane apklausinėjo.

— Tai nežinai kieno pirštinė?

— Ne.

— O kur vakarėjai?

— Niekur.

Jie daugiau neklausinėjo, bet iš kažkur įvedė mano mamą.

— Kur jūsų berniukas pametė šią pirštinę?

— Ne, tai ne jo, — atsakė mama.

— O kur jis vakar vaikščiojo?

— Niekur. Jis tik buvo išbėgęs į gatvę, bet tuoj grįžo. Žinot, kaip vaikai laksto.

Mane paleido ir aš grįžau į mokyklą. Miestely nieko nesusėmė. Matyt, miestelio sargai nenorėjo, kad jų viršininkai sužinotų, kaip blogai miestelį saugojo ir nesugavo, kas iškabino vėliavą. Žmonės džiaugėsi, kad yra drąsių vyrų, kurie nepabijojo vėliavos iškabinti. O kai rusus iš Lietuvos išvijo vokiečiai, Pauliukas man papasakojo, kas tą vakarą įvyko.

— Brolis ir aš iškabinom vėliavą prie kapinių. Bijojom į miestelį eiti, tai ir iškabinom ten. Labai skubėjom, ir pamečiau pirštinę. Gerai, kad nepasakei.

Tėtis baigė pasakoti apie vėliavą medyje. Ir kai tik pamatydavom veteranus keliant amerikiečių vėliavą, prisimindavom tėtės pasakojimą. Tada geriau supratom, kai per vasario šešioliktos minėjimą kalbėjo, jog vieną kartą visi kraštai bus laisvi ir Lietuvoj vėl plevėsuos trispalvė vėliava.

LAISVĖS AIDAI

Jonas Minkelgos Faustas Strolia

1. Ne - už - miršk, ne - už - miršk, sū - nai - tē - li, mū - sų
 bo - čių že - me - lės šven - tės, kur pa - skęs - ta žie - duos va - sa -
 rē - lē prie Ne - vė - žio, Du - by - sos, Ven -
 tos, kur pa - skęs - ta va - sa - rē - lē prie Du -
 by - sos, Ven - tės. *Maršo tempu* 2. Sa - va - no - ri - ai už lais - vę ten
 ko - vės, gim - tą ša - li ap - lais - tē krau -
 ju, kad mūs pir - kios, go - je - liai, šven - tės su - žė -
 rē - tų ry - to - jum nau - ju, kad mūs pir - kios, go - je - liai šven -
 to - vės su - žė - rē - tų ry - to - jum nau - ju.

3.

Ar nesveikino bundančios girios
 Partizanų žvaliųjų gretų?!
 Verkia žemė priglaudus didvyrius,
 Nuo Vilnelės lig marių krantų.

4.

Pro nemarų krūtinėje ryžtą
 Kelk trispalvę lig melsvo dangaus.
 Te prie Nemuno laisvė sugrįžta.
 Ne, ne amžiais tėvynė vergaus!

VILNIAUS ĮKŪRIMO LEGENDA

Alė Paškevičienė

- Dalyvauja:
1. Gediminas
 2. Karvedys Rusteika
 3. Karvedys Budys
 4. Krivių Krivaitis Lizdeika
 5. Bajoras I
 6. Bajoras II
 7. Vaidilučių vyresnioji

I scena: Pasiruošimas medžioklei

Gediminas: (į Bajorus, kurie dairosi)

Bajorai mano, nežiopsokit,
Medžioti josim mes rytoj!
Eikliusius žirgus pabalnokit,
Mums teks buvot gal Bartuvoj.

Midaus nepagailėk, Rusteika.

Budy, paimk ir sakalų.

Ir grandinių pamiršt nereikia,

Jei teks parvest gyvų lokių.

(Gediminas išeina; lieka visi kiti)

Bajoras I:

Pilies žynys dar neišbūrė,
Gal atidėt derėtų čia;
Gaisrus miškuos žaibai pakūrė —
Juk pilnatis, o ne delčia.

Vaidilučių vyresnioji:

Jei kam akmuo jau ngnį skelia,
Dėl titnago nebėr šnekų.
Jei kam kas abejonių kelia,
Žynys tepasiklaus dievų.

Karvedys Rusteika:

Tik Gediminas gal žinoti,
Kada ir kur mes turim jot.
(į Bajorą I)
Neverta tau net išsižioti,
Tik vienas jis tegal žinot.

II scena: Po medžioklės

Gediminas:

Grobį didžiausią mes sumedžiojom
Stumbrą stipriausią turiu po kojom!
(Visi sušunka Valio! Tada Gediminas tęsia.)
Poilsio liekam čia ant kalnelio —
Žvėris gabenkit ten prie upelio.

III scena: Gedimino sapnas

Gediminas: (nusiminęs)

Keistoką sapną sapnavau:
Kad staugė vilkas geležinis
Skardžiu balsu, kas kart smarkiau,
Bet aidas grįždavo šilkinis...
Skambėjo, skamba ir skambės
Ausyse mano, kol žinosiu,
Ką man praamžius prakalbės
Šia paslaptim. Aš to tikiuos!

Pasakotojas:

Bajorai jo tik susimąstė —
Kur kas lengviau kardu šnekėt!
Tik amžių knygos šią paraštę
Skaityt Lizdeika viens galės...

IV scena: Sapno išaiškinimas

Krivių Krivaitis Lizdeika

Girdėjau vilko sapną tavo
Šaukiu dievų aš išminties.
Jų pareiškimą, bet ne savo,
Tau išguldysiu nuo širdies.

Tvirta, kaip geležis, sostinė
Turės iškilt ant šios kalvos.
Ji mūsų motinai tėvynei
Vadovė liks ant visados.

Plačiai jos garsas nuskambės —
Tėvynė mūs taip sužydės,
Nors daug vargų taip pat kentės,
Bet amžinai ji čia stovės.
(Stovi nusilenkęs prieš Gediminą).

Pasakotojas:

Rūsčiai žiūrėjęs Gediminas
Krivių Krivaičiai į akis,
Po to, pakilęs apkabino.
Matyt, nudžiugo jo širdis.

Gediminas:

Praamžiaus pildyt noriu valią,
Statysiu pilį akmenų
Stačiu šlaitu į šią vilnelę —
O Neris bus jai iš rytų.

ALASKOJE

Linda Stačiokaite

Po dvylikos valandų lėktuvas nusileido Alaskoje. Stai ga Sauliui pasidarė baugu. Jis nenorėjo išlipti iš lėktuvo! Kas bus, jei Dėdė Petras nepažins? Gal Alaskoje per daug pavojinga mažam berniukui? Gal jam čia iš viso nepatiks... Saulius jautėsi labai mažas ir vienas.

Visi keleiviai vienas po kito lipo laukan. Saulius negalėjo ilgiau pasilikti, jis buvo paskutinis. Pamažu pakėlė savo šiltą kepurę, užsidėjo, užsisegė palto sagas ir — išlipo.

— Sauliau? — paklausė aukštas vyras, kai tik berniukas nulipo lėktuvo laipteliais.

— Dėdė Petrai! — sušuko Saulius.

— Tai gerai, kad laimingai atkeliavai. Jūsų lėktuvas truputį vėlavo — maniau, kad ne į tą pataikei, ar ką, — juokavo dėdė, padėdamas ranką Sauliui ant peties.

— O čia, va, yra Mykolas Avasuk. Jis gyvena tame kaimely, kur aš dirbu. Jis nemoka lietuviškai ir mažai kalba angliškai. Turėsi išmokyti eskimų kalbą!

— Labas, Mikai, — linksmi pasisveikino Saulius. Jis džiaugėsi, kad turės draugą. Mikas nusišypsojo.

— Dabar keliausim, — tarė dėdė. — Čia, matai, nėra jokių kelių į mūsų kaimelį ir nėra aerodromų lėktuvams. Turėsim skristi helikopteriu.

— Oi! — Sauliaus akys išsipūtė. Jis niekad helikopteriu neskrido.

Jie vienas po kito įlipo į helikopterį ir Dėdė Petras jau ruošėsi įjungti motorą, kai jaunas vyras pribėgo mojuodamas rankomis, kad sustotų.

— Daktare, didelis gaisras įvyko pietuose. Labai reikia pagalbos. Visur ieškom daktarų.

Dėdė Petras kažką pasakė Mikui eskimų kalboj. Mikas palingavo galva ir dėdė išlipo.

— Gaila, Sauliau, bet turiu keliauti į pietus. Nebijok, Mikas moka skraidyti. Pernakvosi pas jo šeimą.

— Ar negaliu pasilikti su tavim? — paklausė Saulius. Jis nenorėjo likti vienas su žmonėmis, kurie nemokėjo jo kalbos.

— Šį sykį, ne. Turiu labai skubėt. Būk geras, aš tuoj grįšiu, — atsisveikino dėdė ir nubėgo į didelį lėktuvą, kurio propeleriai jau sukosi.

Mikas pamojavo ranka ir nusišypsojo Sauliui:

— Nebijok.

Saulius nebegalėjo sulaikyti ašarų. Jos greitai bėgo skruostais ir darė šlapius taškučius ant palto. Jis bandė neverkt, bet nieks neišėjo. Jis jautėsi toks vienišas nepažįstamam krašte su nepažįstamu berniuku. Ir tikrai, jam net pasidarė gaila, kad jis iš viso atvažiavo į tą Alaską...

“Kodėl dėdė jį paliko vieną su svetimais žmonėmis? Kodėl namai taip toli?” Saulius galvojo, nuleidęs akis. Jis pamiršo, kad skris helikopteriu. Pamiršo, kad eskimas Mikas jam draugiškai nusišypsojo.

Lauke pūtė šaltas vėjas. Sauliaus ašaros žibėjo jam ant palto. Jis bandė nubraukt, bet jos jau buvo sustingusios į mažus ledukus.

(Bus daugiau)

PAKRAPŠTYK PAKAUŠI

Jurgis Joga

Atsakymus reikia pasiųsti ligi kovo 15-tos dienos.

Antrašas: Taškų Bankas
85 House Drive
Akron, Ohio

1. Kur ir kodėl Nemunas yra užtvenktas? (3 taškai)
2. Suraskite iš šių raidžių 5 Lietuvos miestus. (Už kiekvieną gausite po 2 taškus.)

O T L Ž Ė A Š L O P
S R A U T W Č Ė I S
B A N E M Š A H A O
U P N Ū Ą D I P I Y
U L G I T Š Ž A L Š
T L I D D Ė S Ž U W
E Š L Į Ž R U L A O
N D M H R C A O I L
A G A A A I P G Š I
T Ž Z Š T H Š T S D
K O I G D S E L T Z

3. Krūme gimęs, krūme augęs, paimtas į rankas graudžiai ver-
kia. (5 taškai)
4. Padarykite kiek galima naujų žodžių iš žodžio LIETUVA,
nepridedant naujų raidžių. (už kiekvieną po tašką)
5. “Kiek atminimų, kiek minčių,
Kiek čia užburtų paslapčių!...”

Iš kokio eilėraščio ir kas jį parašė? (5 taškai)

POVANDENINIS NUOTYKIS

Rasa Šilėnaitė

Daktaras Palubeckas susiraukęs apžiūrėjo laišką, kurį Kudlius Juozapas ką tik įnešė. Niekur nebuvo parašyta, kas atsiuntė, ar iš kur. Voke net laiško nebuvo! Tik keli sudžiūvę lapai ne lapai, žolė ne žolė...

— Kaip tu manai, Kudliau Juozapai — klausė daktaras, — kas čia gali būti?

— Trr, — atsakė Kudlius, patraukdamas kudlą peties vietoje. Jis nežinojo.

Galvojo galvojo abu iki pietų, bet nesugalvojo, kas ir kodėl jiems atsiuntė tuos lapus ar žoles. Pavalgę pietus, nutarė padaryt iš jų bonboną. Juk tas kažkas, kuris atsiuntė, žinojo, kad čia bonbonologijos laboratorija. O jei nežinojo, tai turėjo žinoti!

Lapus virė, kepė, maišė, košė ir kočiojo, kol išėjo bonbonas — pasakiškai skanus! Kudlius su daktaru didžiai nustebo, nes jiems ligi šiol tokio nepasisekė pagaminti iš Transliboninio kisieliaus. Tas kisielius, atsimentate, buvo per skystas.

Būtinai reikėjo daugiau tų lapų ar žolių. Pasakiškų bonbonų niekad ne per daug. Tris dienas Daktaras Palubeckas ir Kudlius Juozapas bibliotekoj vartė knygas, ieškodami paslaptinių lapų (ar žolių). Ir dar tris naktis būtų ten išsidėję, bet bibliotekos šlavėjas neleido. Pagaliau vienoj knygoj su pageltusiais lapais surado, kad tai, ką jiems atsiuntė paslaptingame voke buvo vandimbiero žolė, kuri augo tik Kurkulų Mariose (Kurkulai, mieli draugai, yra varlės kiaušiniai.).

Išsirašę knygą iš bibliotekos Kudliaus Juozapo vardu, bonbonologas ir jo padėjėjas (kaip jie buvo žinomi laikraščiuose) skubiai paruošė Oroklecką kelionei. Ir išskrido į Kurkulų Marias. Nusileido prie pat kranto, išlipo ir apsidairė. Žalias žalias Marių vanduo, bet šiltas ir malonus. Daktaras sužinojo, kad šiltas, nes, nusiavęs batus, įkišo savo mažąją kojos pirštelį, kuris labai bijojo šalčio.

Visur buvo labai tylu. Vandenyje žaidė kelios margos žuvelės ir, kur ne kur varlės žolėse skaičiavo savo kiaušinius: ar tiek pat padėjo kiek pernai. Juk jos turėjo išlaikyti Kurkulų Marių gerą vardą!

Daktaras ir Kudlius Oroklecko instrumentus nustatė povandeniniam veikimui ir nusileido į marių dugną. Jie užsidėjo oro tankus, kaukes ir išplaukė į žalią vandenį ieškoti vandimbiero

žolių. Jas greitai rado, Kudliaus Juozapo dideliam nusiminimui. Jam patiko nardyti šiltame vandenyje. Bet kadangi daktaras jau rinko žoles, jis negalėjo tik taip sau plaukioti. Prisirovę daug žolių — du pilnus glėbius — abu pradėjo plaukti atgal prie Oroklecko.

Juos pamatė labai išdykęs, jaunas aštuonkojis. Jis nutarė pagazdinti tuos keistuolius. Mat, neturėjo ką veikti, o visos kojos niežtėjo iš nuobodumo. Prislinkęs prie ramiai plūduruojančių žolių, jis bandė pasislėpti, kad galėtų staiga iššokti. Bet jis buvo sli dus ir žolės slidžios — jo nepaslėpė. Ir taip bandė ir kitaip bandė žolėms apsidangstyti, bet žolės neklausė. Supykęs ėmė spardyti. Spyre žoles visomis aštuoniomis kojomis!

Jaunas ir nekantrus tas aštuonkojis. Spardėsi, kol kojos į mazgus susinarpliojo. Jis nebegalėjo plaukti! Kudlius Juozapas pirmas išgirdo jo šauksmus, ir abu su daktaru nuskubėjo į pagalbą. Net viena varlė atėjo padėti mazgus atraišioti. Rišo ir rišo ir pagaliau atrišo aštuonkojui kojas. Prakaito šluostyti nereikėjo, nes vanduo nuplovė.

Atrištas aštuonkojis, nė aciū nepasakęs, nuplaukė kur kitur išdykauti. Daktaras Palubeckas ir Kudlius Juozapas truputį užsigavo dėl tokio nemandagumo. Varlė visai nieko nepaisė, ji žinojo tuos aštuonkojus. Padėjo jam tik dėl to, kad jos kiaušinius paliktų ramybėje.

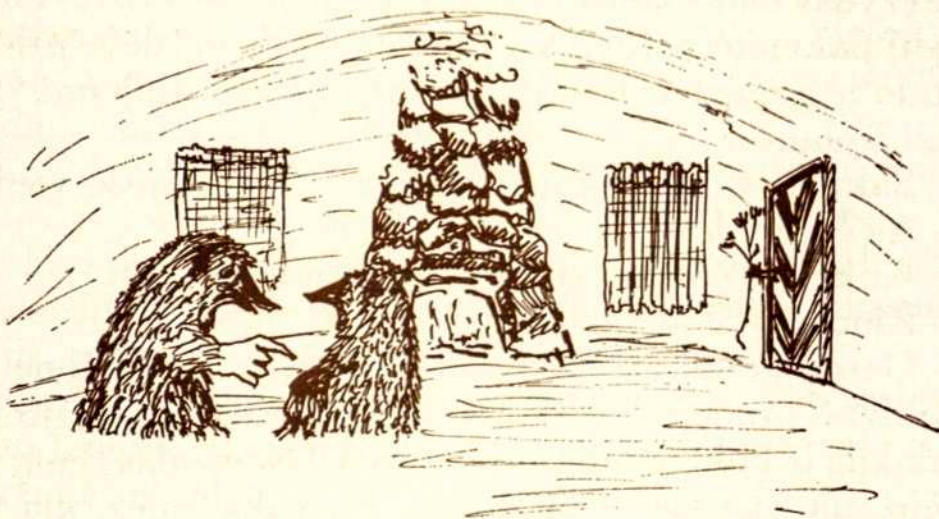
Susirinkę savo žoles, kurios jau buvo pasikabinusios vandenyje, abu mūsų draugai grįžo į Orokleką. Jie jautėsi įžeisti, bet ką padarysi... Visokių dalykų pasitaiko gyvenime. Užmiršti tą nemalonumą, griebėsi bonbonus daryt. Jiems pasakiškai sekėsi, ir širdys nusiramino ir akys pralinksmėjo. Gerų bonbonų niekad ne per daug!

LENKTYNĖS

Ritonė Jotvingytė

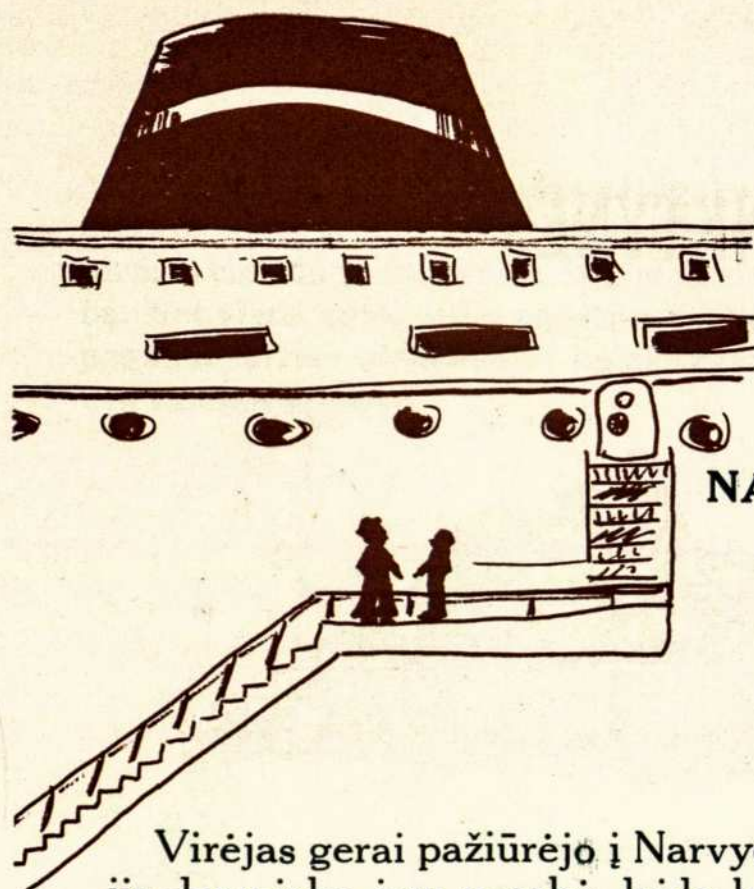

Šalta, tamsu. Nejauku...
Kaminiuką šiaudeliu
Vargšas kurmis kol pataisė,
Buvo piktas — baisiai, baisiai.

O paskui, kad būt saugu,
Sauso kmyno koteliu
Užrakino namo angą
Ir uždangstė abu langus.

(Bus daugiau)

NARVYDO KELIONĖS

Jonas Šulcas

Virėjas gerai pažiūrėjo į Narvydą ir viską suprato. Bet jis dar nieko jam nesakė, leido bulves skusti. Atsiminė, kaip pats pabėgo iš namų, nukeliavo į Australiją ir į kitas tolimas šalis.

Narvydas baigė skust bulves ir padėjo jas išvirti. Vakarienę jį pakvietė valgyti su jūreiviais. Visi sėdėjo prie ilgo stalo ir garsiai kalbėjosi. Jūreiviai buvo linksmi, nes greitai išplauks.

— Sakyk, berniuk, kaip vadinies? — užklausė vienas.

— Aš Narvydas.

— Ar keliausi kartu su mumis į Švediją?

— Žinoma! O kas bulves skus?...

— Gerai, gerai. Ar tik nebus tavo pirmoji kelionė...

Jūreiviai pradėjo pasakotis, kaip kiekvienas įstojo pas jūrininkus ir kokius nuotykius turėjo. Narvydas daug nekalbėjo, tik klausėsi ir šypsojosi. Po vakarienės, kai visi išsiskirstė, virėjas priėjo prie Narvydo.

— Tai reiškia, kad kapitonas šiandien tave paskyrė virtuvės darbams...

— Taip, — atsakė Narvydas, truputį bijodamas, kad jo per daug neklausinėtų.

— Ar kapitoną jau asmeniškai pažįsti?

— Ne.

— Tai einam, susipažinsi...

— O, dar bus laiko. Jis dabar turbūt užimtas, juk tuoj išplauksime. Galėsiu susipažinti vėliau.

Virėjas labai norėjo nusišypsoti. Jam Narvydas taip priminė jį patį, kai buvo jaunas. Jis mielai būtų leidęs jam pasilikti ir keliauti į Švediją, bet jis buvo daug ką matęs ir daug patyręs gyvenime.

— Klausyk, Narvydai, aš tau kai ką papasakosiu.

— Gerai, — greit pritarė berniukas. Jam labai patiko jūreivių pasakojimai ir tikri gyvenimo atsitikimai.

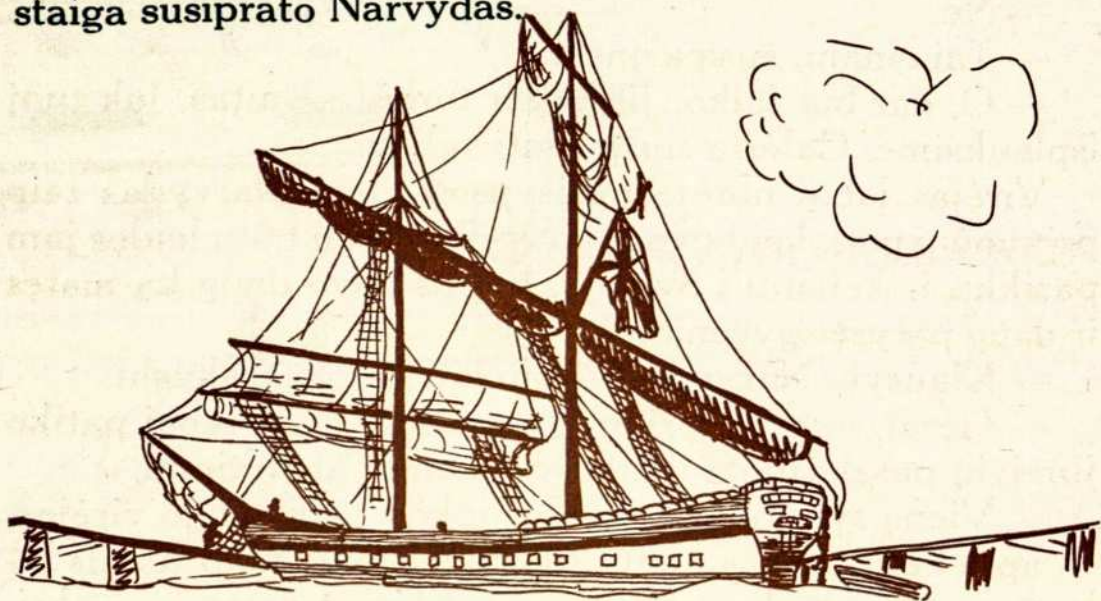
— Viena sykį buvo toks berniukas, — pradėjo virėjas, — apie keturiolikos metų. Maždaug toks, kaip tu. Jis labai norėjo pasaulį pamatyti ir pabėgo iš namų — naktį, kad niekas jo nebandytų sustabdyti. Vienas anglų laivas turėjo plaukti į Australiją. Tas berniukas inkaro stora virve užlipo į laivą ir pasislėpė ten, kur ta virvė susukama. Jis ištupėjo ten, kol laivas pajudėjo iš uosto, nors ir labai bijodamas. Kai inkaro virvę susuko, mažai vietos liko. Manė, kad tikrai jį suspaus. Pajutęs, kad laivas siūbuoja, jis dar nenorėjo rodytis, bet alkis išvarė.

Kas daryt? Juk visą kelionę negalės "juodai" keliaut, neturėjo jokio maisto. Reikia prisistatyti kapitonui. Laimė, kad pirmas žmogus, kuris pabėgėlį pamatė, buvo laivo vairininkas. Jis nepaprastai geros širdies žmogus. Jei ne jis, rykliai būtų gavę skanų kąsnelį.

Kapitonas buvo rūstus ir kietas žmogus. Pabėgėliui nebuvo lengva. Jį pristatė prausyklas šveist ir visokius juodus puodus valyt.

Vieną kartą, audrai užėjus, pasiuntė lipti ant aukštųjų stiebų būres sutraukti, kad vėjai neperplėštų. Tais laikais, Narvydai, būdavo būriniai laivai. Visa ši istorija įvyko prieš daugelį metų... Tas pabėgėlis niekad taip aukštai nebuvo užlipęs. Nusigando, susiūbavo, prarado lygsvarą ir pūkšt — į jūrą. Laimė, kad vairininkas pamatė ir tuoj įsakė valtį nuleisti. Išsigelbėjau.

— O, tai čia yra tikras Jūsų gyvenimo atsitikimas, — staiga susiprato Narvydas.

— Taigi, tai mano istorija. Bet dar ne viskas. Dar paklausk.

Visokių aš nuotykių ir pergyvenimų turėjau. Nelankęs jūrininkų mokyklos, neįpratęs buvau prie jūreivių darbų, ir apie laivus mažai ką žinojau. Per penkis metus daug ką išmokau, išgudrėjau. Bet ir namų pasiilgau, nors gėdijaus kam nors tai sakyti. Kai pagaliau priplaukėme uostą ir kaimelį, kur aš gyvenau su savo mama, nes tėvas mirė man dar mažam esant, skubėjau į namus, kiek tik kojos nešė.

Priėjau prie to mažo medinio namelio, žiūriu — jis toks apgriuvęs, apleistas. Kiemas piktžolėm užaugęs. „Gal mano mama nesveika“, pagalvojau. Ji vis augindavo darželį ir namelį gražiai užlaikydavo. Pravėriau duris — viduj juoda, langai voratinkliais aplipę, tuščia. Iš kaimyno sužinojau, kad mano mama praėjusią žiemą mirė.

Virėjas baigė. Narvydas tylėjo.

— Gal ir tu, Narvydai, pabėgai iš namų?

— Iš kur Jūs žinot?

— Mūsų kapitonas nieko nežino apie naują virtuvės pagalbininką, bet vienas vyras klausinėja, ar kas nematė paklydusio jauno berniuko...

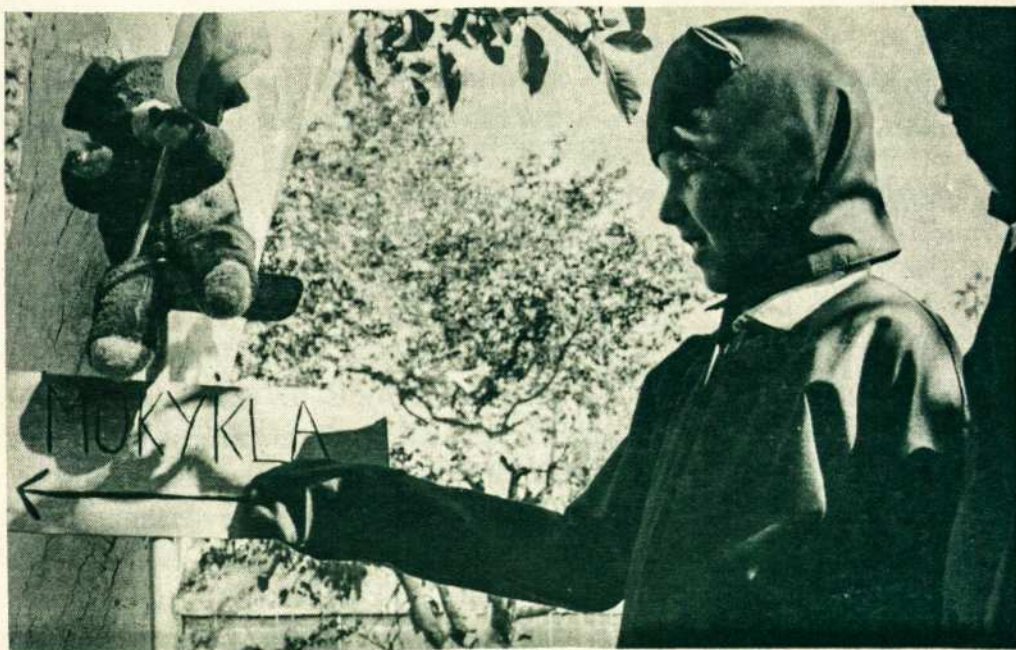
(Bus daugiau)

MES VAIDINAME

Washingtono K. Donelaičio Lituaništinė Mokykla suruošė Kalėdų eglutės šventę, kurioj buvo pastatytas įdomus V. Frankienės vaizdelis "Kalėdiniai Žaislai".

Nuotraukoje: nykštukai — Paulius Puzinauskas, Margiris Aistis, Gita Petrutytė, Daina Penkiūnaitė. Karalius — Vytenis Gureckas. Šone — vedėja, Rūta Penkiūnienė.

Kelias į meškiukų mokyklą miške

Vytės Nemunėlio "Meškiuką Rudnosiuką" įscenizavo Santa Monica (Calif.) lituanistinės mokyklos mokiniai. Muziką parašė komp. G. Gudauskienė. Vaidinime atsilankė ir "Meškiuko Rudnosiuko" autorius.

Nuotr. L. Baškausko

Kur Jėzulis gimė

Alfonsas Petrauskas
Chicago, Ill.

Kalėdų naktis

Rita Dragunevičiūtė, 6 m.
Mamaroneck, N. Y.

Kristaus gimimas

Mūsų Kūčios ir Kalėdos

Kūčių dieną mes valgome su visa gimine. Prieš valgant, sukalbame maldą, paskui daliname plotkelę. Kai pavalgome, ateina Kalėdų Senis. Šiomet jis davė mums dovanų ir labai gražiai kalbėjo lietuviškai.

Per Kalėdas ejom į bažnyčią, tada važiovome pas senelius. Kai grįžom, ejom gulti, nes buvom pavargę.

Gintarė Remeikytė, 7½ m.
Chicago, Ill.

Kai ateina Kalėdos, atšąla oras. Kaip gražu, kai visa žemė apklota sniegu! Visi susirenkiame ir papuošiame Kalėdų eglutę. Mamytė pradeda ruošti valgius Kūčioms. Ir aš jai padedu. Man labiausiai patinka kepti sausainius. Pirma, mes juos iškarpome, apibarstome saldainiukais, ir iškepame. O kokie jie skanūs, kai iškepa! Paskui mamytė deda įvairius valgius — aš labiausiai mėgstu kisielių ir šližikus.

Kūčių naktį visi važiuojame į bažnyčią Jėzulį pagerbti. O Kalėdų rytą, atsikeliu labai anksti ir bėgu pažiūrėti, ką Kalėdų Senis yra man atnešęs.

Ramunė Adomavičiūtė, 9 m.
Boston, Mass.

**Jonuko
Atostogos**

*Rimas Karklys, 11 m.
St. Joseph, Mich.*

— Rodos taip neseniai pasibaigė mokslo metai ir visa vasara buvo prieš akis, — Jonukas tarė savo mamai, — o dabar vėl į mokyklą. Tai pasakęs, Jonukas išėjo. Mokykloje jis pasigyrė savo draugams:

— Šią vasarą ėmiau muzikos pamokas.

— Tai nieko, — atsakė jo draugas. — Aš mokiausi plaukti!

— Palauk, palauk, aš dar nepabaigiau. Aš ne tik muzikos pamokas ėmiau, bet mokiausi ir mašinėle rašyti. Pamokos tęsėsi nuo aštuntos valandos ryto ligi dešimtos. Jos buvo labai sunkios. Jas lankiau kasdieną, šešias savaites, išskyrus šeštadieniais ir sekmadieniais.

— Bet tu vistiek neturėjai plaukimo pamokų!

— Tada aš ėmiau plaukimo pamokas, — tęsė Jonukas, neklausydamas savo draugo. — Mokiausi dvi savaites, bet negalėjau egzaminų išlaikyti, nes nusibrozdinau koją.

— Bet tu nebuvai skautų stovykloje, — vėl tarė Jonuko draugas, nežinodamas, ką Jonukas toliau sakys.

— Vienai savaitei išvažiavau į skautų stovyklą, — pasakojo Jonukas. — Ten buvo labai smagu ir įdomu. Mes miegojome palapinėse ir apvogėme mergaičių stovyklą. Mane parvežė tėvų draugai. Stovykla buvo šimtas penkiasdešimt mylių nuo mūsų namų. Tai būtų du šimtai dvidešimt penki kilometrai. Grįžęs namo, aš gerai išsimaudžiau, nes buvau labai purvinas. Tada nuėjau gulti, nors buvo tik ankstyva popietė, ir išmiegojau ligi kito ryto.

— Tai ką dar darei per atostogas? — paklausė Jonuko draugas.

— Porą savaitių prieš mokslo metų pradžią mūsų visa šeima skrido į Kaliforniją. Skridom apie du tūkstančius mylių, užtruko apie tris valandas.

— O ką ten darėte?

— Apvažinėjome penkis miestus. Ilgiausiai buvome San Francisco, kuris yra visai prie jūros.

— Ar tu maudeisi jūroje?

— Ne, vanduo buvo per šaltas. Išbuvę savaitę San Francisco, važiavome apie šimtą mylių į pietus. Prie jūros yra du labai gražūs miesteliai. Jie yra tokie gražūs, kad, jei kas sakytų, jog esi Europoje, tikėtum.

— Ar Jūs ten nakvojote?

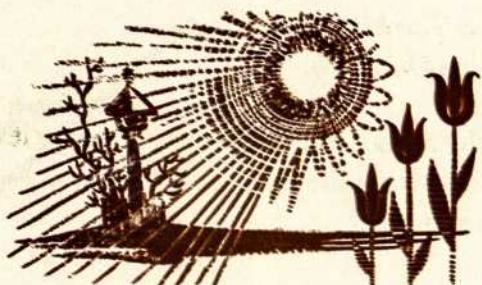
— Ne, važiavom toliau į rytus. Pernakvojome mažam miestely, vardu Merced. Tada važiavom toliau ir pervažiavom "The High Sierras".

— Ar tau buvo labai baisu, Jonuk.

— O, taip. Labai baisu.

— Ir ką tada darei?

— Tada grįžom namo. Atostogos pasibaigė.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Kiekvienas žmogus turi savo gimimo dieną, mėnesį ir metus. Kūdikėlio atsiradimas šiame pasaulyje, arba jo gimimo diena, būna didžiulė šventė šeimoje. Žmogaus gyvenime, toji gimimo data yra labai reikšminga ir ji žmogų lydi per visą jo gyvenimą.

Kiekviena tauta turi savo tokią šventę — valstybės įsikūrimo šventę, jos gimtadienį. Toji gimimo diena, kiekvienoje šalyje, jos tautiečių yra gerbiama ir jos gimimo diena atėjus, tinkamai švenčiama. Būdama lietuvaitė, mano pareiga yra drauge su kitais lietuviais, tą, mums taip brangią šventę tinkamai ir pagarbiai paminėti.

Savos tėvų šalies aš nemačiau, tačiau žinau iš savo tėvelių, iš lituanistinės mokyklos, iš skautų organizacijos ir iš knygų kurias skaitau, kad mums lietuviams brangiausia šventė yra Vasario 16-toji. Tą dieną, prieš 52 metus, Dr. Basanavičiaus vadovaujamas Vilniuje komitetas, paskelbė kitoms pasaulio valstybėms, apie mūsų Nepriklausomos Lietuvos gimimą. Sunki buvo pradžia! Neskambino bažnyčių varpai ir niekas nenešė gėlių. Daug kilnių vyrų paguldė savo galvas, daug kraujo pralieta... tačiau garbingų tautos vyrų rūpesčiu, Jaunoji Lietuva augo, klestėjo, kaip lietuvaitės rankų prižiūrima rūta.

Tepraėjo tik 20 metų, kaip karo nualinta Jaunoji Lietuva, didžiųjų Europos valstybių šešėlyje, švietė savo kultūringumu, drąsa ir sugebėjimu išsilaikyti lygioje plotmėje. Aš dėkinga Vasario 16-tai dienai už tai, kad nepriklausomoje Lietuvoje augę mano tėvai, man šiandien gali daug ko papasakoti apie tą gintaro žemę, senelį Nemuną, susimąsčiusius piliakalnių, apie mėlynus vandenį mūsų Baltijos jūros...

Mano didžiausias noras, Vasario 16-tosios, Lietuvos gimimo dienos proga, būtų, jei aš galėčiau stovėti prie trispalvės mūsų vėliavos, keliamos Gedimino pilies bokšte, žvelgti į senelį Vilnių ir kartoti žodžius: "Lietuva tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė..."

Rasa Pakalnytė, 12 metų.

*6-tas lituanistinės mokyklos skyrius
Waterbury, Conn.*

KĄ ŽINAU IR KĄ NORĖČIAU ŽINOTI APIE LIETUVĄ

Vinco Krėvės mokyklos III ir IV skyriaus rašiniai,
Philadelphia, Pennsylvania

Lietuva nedidelė. Lietuvos sostinė yra Vilnius. Nemunas yra didžiausia upė. Baltijos jūra prie Lietuvos. Mano mamytė gyveno Ukmergėj. Lietuvoje visi kalbą lietuviškai. Prie kelio žmonės stato kryžius, kurie vadinasi rūpintojėliai. Aš norėčiau sužinoti, kaip rusai atėjo į Lietuvą? Kaip ūkininkai gyveno? Kaip senais laikais virė valgyt? Ar buvo mašinos Lietuvoj? Kokius rūbus dėvėjo? Ar turėjo mokyklas?

Rita Norvaišaitė. 7 m.

Lietuva yra mažas kraštas. Lietuvoj yra daug ežerų ir upių ir miškų. Aš norėčiau sužinoti, kaip Lietuva atsirado už geležinės uždangos.

Jonukas Zerr. 7 m.

Lietuvos vėliava yra trispalvė. Geltona reiškia stiprybę. Žalia reiškia viltį. Raudona vaizduoja meilę ir kraują. Lietuvos ženklas yra Vytis. Lietuvos sostinė yra Vilnius. Aš norėčiau žinoti, ar Kaunas didesnis už Vilnių? Ar Lietuvoje buvo daug pašto ženklų? Ar Lietuvoje buvo didelių žuvų? Ar Lietuvoje buvo auksinių pinigų?

Paulius Jurskis. 9 m.

Apie Lietuvą mažai ką žinau, nes Amerikoje esu gimusi. Tik iš tėvelių pasakojimų kiek prisimenu, tad tuos prisiminimus mėginsiu parašyti. Tėveliai pasakoja, kad Lietuva yra gražus kraštas, turi daug gražių ežerų ir upių.

Dabar mūsų gražioji Lietuva yra pagrobta rusų. Ir mes jos negalime aplankyti. Bet kai bus laisvas mūsų kraštas, labai norėčiau aplankyti Lietuvą. Norėčiau pamatyti tėvelių gimtinę, kur tėveliai gimė ir augo. Norėčiau pamatyti Nemuną ir kitas gražiasias Lietuvos vietas.

Aš norėčiau žinoti kaip mano mamytė gyveno Lietuvoj. Kaip ji praleisdavo Kalėdų šventes? Kaip mano mamytė bėgo iš Lietuvos? Kaip Lietuvos namukai atrodė ir ar ten žaisdavo tokius pat žaidimus, kaip mes čia žaidžiame. Kokios buvo krautuvės ir kaip atrodydavo Lietuvos mokyklos?

Vida Bendžiutė. 9 m.

PUPUČIUI

Sveikas Puputi,

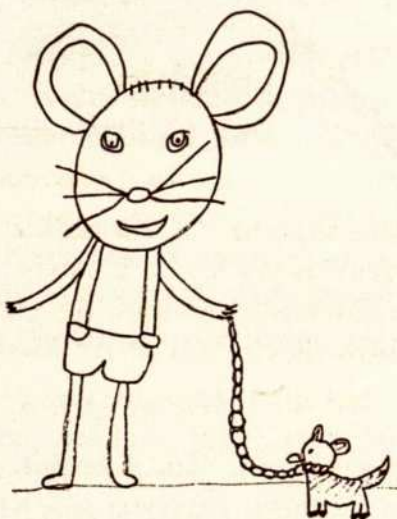
Siunčiu tau piešinuką. Mudu lipdome sniego senį. Tu ruošiesi jam uždėti galvą ir kepurę. Aš — akis, angelines, ir nosį morkinę.

Kaip tau patinka žiema? Ar čiuoži, ar slidinėji pašliužom. Aš slidinėju ir čiuožiu ir einu plaukti, bet ne į ežerą, o į baseiną.

Ar tu sirgai kada nors kokliušu? Aš jau baigiu persirgti. Ar tu turi sesyčių ir broliukų? Kaip gyvena tavo mamytė ir tėvelis.

Parašyk man laiškėlį, Puputi.

Tavo mylima draugė,

Puputis veda šunelį
Rūta Dragunevičiūtė, 7 m.
Mamaroneck, N. Y.

Mielas Puputi,

Kaip tau sekasi? Kada mus aplankysi? Aš einu į antrą skyrių. Aš turėjau dvi žuveles, viena šiandien mirė. Labai gaila!

Rita Kazlauskaitė, 7 m.
Euclid, Ohio

Gajutė Valiuškytė, 7 m.
Worcester, Mass.

Mielas Puputi,

Sveikinu tave su Naujais Metais. Aš mokausi Bostono Šeštadieninėje mokykloje. Esu ketvirtame skyriuje. Neseniai praėjo Kalėdų atostogos. Ką tu veikei per atostogas? Aš buvau New Hampshire ir slidinėjau net nuo trijų kalnų. Aš labai mėgstu slidinėti. Ar tu moki slidinėti? Parašyk man laišką, koks sportas tau labiausiai patinka.

Raimundas Bačiulis 9 m.
Quincy, Mass.

Brangus Puputi,

Kaip tau? Man gerai. Man atrodo, kad ši žiema bus šalta, ir gal bus daug sniego.

Tu turi labai linksmus nuotykius. Aš norėčiau žinoti, ar tu turi brolių ar sesutę.

Tavo draugė,
Nida Milukaitė, 7 m.
Plainview, N. Y.

*Puputis čiuožia žiemą.
Aušra Pleinytė, 8 m.
Hamilton, Canada*

*Puputis vaikščioja vasarą
Ramunė Pleinytė, 6 m.
Hamilton, Canada*

Mieli draugai,

Žiemą ir aš labai mėgstu sportuoti. Kai tik pašąla, bėgu laukan. Negaliu išeiti, kai sniegas minkštas, pūkinis. Spėkit kodėl?... Slidinėjau ir čiuožiu ir kūliais vartaus, kai užaina noras. Tik šiemet nespėjau savo nuotykius užrašyt. Nuvažinėjau vieną porą slidžių ir pačiūžos nebeastrios. Turiu nunešt pataisyt. Bet aną dieną gavau tokį laišką iš mokslininkų laboratorijos. Atsimenat, jie manęs vieną sykį prašė balionu skrist urganą fotografuot (To aš tikrai ilgai neužmiršiu!) Man atrodo, kad man vėl reikės ką nors daryt. Mamytė rytoj mane veda pas daktarą sveikatą patikrinti. Čia jau kas nors bus...

Iki pasimatymo!

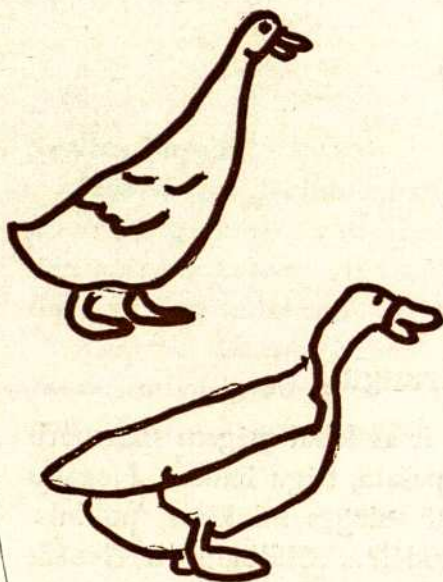
Puputis

Alp 178

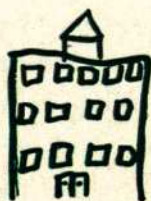
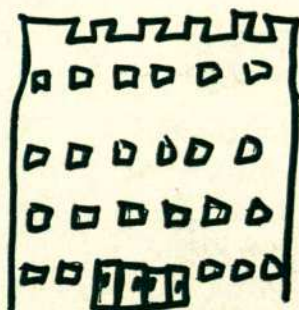
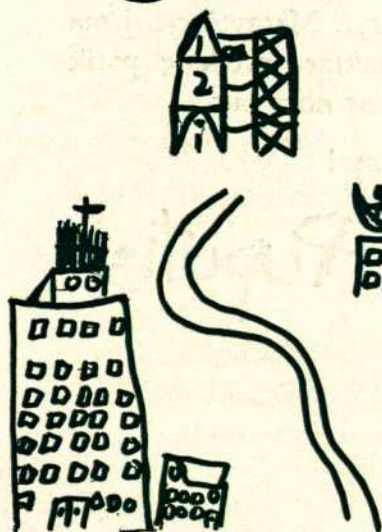
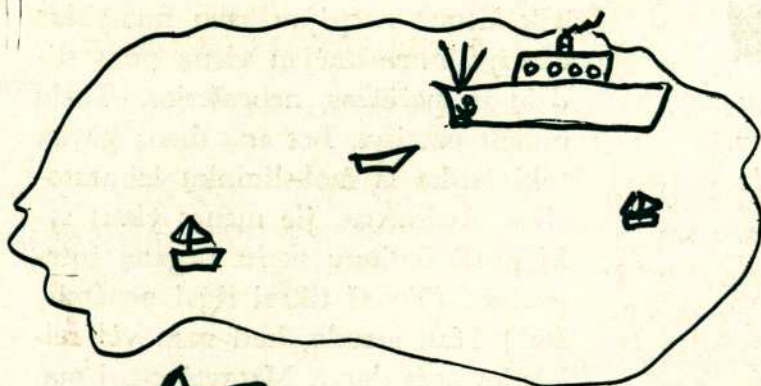
Larch

ANTYS

Juozukas Čepkauskas, 6 m.
Brockton, Mass.

Rūta Jurgelaitė, 10 m.
St. Petersburg, Florida

PAVEIKSLŲ paroda

MIESTAS

Vytenis Beiga, 7 m.

91.189,290